

Sygn. akt IV P 35/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 maja 2017 r.

Sąd Rejonowy w Człuchowie IV Wydział Pracy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego Marek Osowicki
Protokolant:	sekretarz sądowy Anna Górską

po rozpoznaniu w dniu 18 maja 2017 r. w Człuchowie

sprawy z powództwa M. Ż.

przeciwko (...) S.A. w B.

o sprostowanie protokołu powypadkowego

1. Oddała powództwo.
2. Zasądza od powoda M. Ż. na rzecz pozwanego (...) S.A. w B. kwotę 120 zł tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt IV P 35/17

UZASADNIENIE

Powód M. Ż. wniósł przeciwko pozwanemu (...) S.A. w B. o ustalenie i sprostowanie treści protokołu nr (...) ustalającego okoliczności i przyczyny wypadku przy pracy, sporządzonego w dniu 15.12.2016 r. i zatwierdzonego 19.12.2016 r. przez zespół ds. zbadania przyczyn i okoliczności wypadku pracownika, zaistniałego 4.08.2016 r. w pozwanym zakładzie pracy w ten sposób, aby ustalić, że nie ponosi winy za wypadek, uwzględnienie jego wyjaśnień dotyczących samego zdarzenia w pkt. 4 protokołu i wyjaśnienie niezgodności dat w pkt. 13 protokołu pomiędzy zapoznaniem się powoda z protokołem i zatwierdzeniem protokołu. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że biorąc pod uwagę fakt, iż w dalszej części postępowania został poinformowany przez przedstawiciela (...) S.A. – inspektora BHP A. N., że po obejrzeniu zapisów z kamer znajdujących się na hali przemysłowej można z całą pewnością stwierdzić, że nie ponosi winy za zaistniały wypadek, niezrozumiałym są zapisy, które znalazły się w protokole powypadkowym. Dlatego właśnie, koniecznym jest sprostowanie protokołu powypadkowego nr (...) z 04 sierpnia 2016 r.

Pełnomocnik pozwanego w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew wskazał, iż strona pozwana nie widzi podstaw do zmiany jakichkolwiek ustaleń zawartych w protokole powypadkowym nr (...), a w konsekwencji uznania, że powód nie ponosi winy za zaistniały wypadek. Zdaniem pozwanej protokół powypadkowy nr (...) w sposób prawidłowy i obiektywny przedstawia okoliczności związane z wypadkiem. Daty podpisów są odmiennie, bowiem powód początkowo odmawiał popisania protokołu powypadkowego. Dlatego też przyjęcie protokołu zostało zatwierdzone z datą 19.12.2016 r. przez upoważnionego przedstawiciela pracodawcy. Powód dopiero w dniu 27.12.2016 r. stawił się w siedzibie pracodawcy i popisał protokół. Niemniej zatwierdzenie protokołu nastąpiło w

dniu 19.12.2016 r., a następnie popisanie protokołu przez powoda, który uprzednio odmawiał jego podpisania nie ma znaczenia prawnego,

Sąd ustalił co następuje:

Powód M. Ż. w pozwanym zakładzie pracy 4.08.2016 r. uległ wypadkowi przy pracy.

(bezsporne).

Zespół ds. zbadania przyczyn i okoliczności wypadku powoda, zaistniałego 4.08.2016 r. powołany przez pracodawcę w treści protokołu nr (...) ustalającego okoliczności i przyczyny wypadku przy pracy, sporządzonego w dniu 15.12. 2016 r. i zatwierdzonego 19.12.2016 r. uznał zdarzenie z 4.08.2016 r. za wypadek przy pracy i nie stwierdził by wyłączną przyczyną wypadku było naruszenie przez powoda przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub w skutek rażącego niedbalstwa. Pracodawca nie stwierdził też występowania u powoda stanu nietrzeźwości albo użycia przez poszkodowanego środków odurzających lub substancji psychotropowych przyczyniających w znacznym stopniu do powstania wypadku przy pracy.

(dowód: protokół nr (...) ustalenia okoliczności i przyczyny wypadku przy pracy k.21-25).

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Należy podzielić stanowisko Sądu Najwyższego, iż dopuszczalne jest kierowanie przez pracownika powództwa o ustalenie, że określone zdarzenie miało charakter wypadku przy pracy, jak również domaganie się wydania lub sprostowania protokołu powypadkowego (por. : wyrok SN z 2010-01-06, sygn. akt I PK 144/09)

Pracodawca jest zobowiązany do podjęcia działań w celu ustalenia okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy oraz sposobów ich dokumentowania, zgodnie z zasadami zawartymi w rozp. RM z 1.7.2009 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy (Dz.U. Nr 105, poz. 870). Rozporządzenie to w sposób wyczerpujący określa zasady przeprowadzenia wewnątrzzakładowej procedury powypadkowej, tak że pracodawca nie ma możliwości jej zmiany. Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku ustalania składu zespołu powypadkowego, a także dookreślenia, kto ustala okoliczności i przyczyny wypadku przy pracy w zakładzie, w którym, ze względu na zbyt małą liczbę pracowników, nie można powołać takiego zespołu. W takim przypadku taki quasi-zespół tworzy pracodawca oraz specjalista spoza zakładu pracy.

Po ustaleniu okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy, jednak nie później niż po upływie 14 dni od uzyskania zawiadomienia o wypadku, zespół jest zobowiązany do przygotowania protokołu zgodnie ze wzorem zawartym w rozp. (...) z 16.9.2004 r. w sprawie wzoru protokołu ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy (Dz.U. Nr 227, poz. 2298).

Należy wskazać, że żądanie pracownika dotyczące ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy ma charakter niematerialny, w związku z czym, nie ulega przedawnieniu na podstawie art. 291 k.p. Tak więc pracodawca nie może odmówić powołania zespołu powypadkowego, powołując się na upływ czasu (tak: Kodeks pracy. Komentarz red. prof. dr hab. W. M., Rok wydania: 2011, Wydawnictwo: C.H. B., Wydanie: 8).

Po ustaleniu okoliczności i przyczyn wypadku zespół powypadkowy sporządza - nie później niż w ciągu 14 dni od dnia uzyskania zawiadomienia o wypadku - protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku, zwany dalej "protokołem powypadkowym", według wzoru ustalonego przez ministra właściwego do spraw pracy na podstawie art. 237 § 2 Kodeksu pracy. § 13. 1. powołanego wyżej rozporządzenia stanowi, że zatwierdzony protokół powypadkowy pracodawca niezwłocznie doręcza poszkodowanemu pracownikowi.

Zgodnie z obowiązującym prawem można dochodzić ustalenia prawa lub stosunku prawnego jeżeli wykaże się interes prawny (art. 189 k.p.c.).

Przepis art. 189 k.p.c. ma charakter przepisu materialnoprawnego. Na jego podstawie dopuszczalne są powództwa o ustalenie stosunku prawnego oraz powództwa o ustalenie prawa, i to zarówno ustalenie pozytywne, jak i negatywne.

Warunkiem sine qua non dopuszczalności powództwa o ustalenie jest istnienie po stronie powodowej interesu prawnego w ustaleniu konkretnego stosunku prawnego lub konkretnego prawa. Interes prawny stanowi przesłankę merytoryczną powództwa o ustalenie.

Skoro interes prawny stanowi przesłankę merytoryczną powództwa o ustalenie, zatem brak interesu prawnego prowadzi do oddalenia powództwa, a nie do odrzucenia pozwu. Powód powinien w pozwie wykazać swój interes prawny w ustaleniu stosunku prawnego lub prawa.

Przepis art. 189 k.p.c. nie stwarza natomiast podstaw do żądania w tej drodze ustalenia faktów. Ustalenie faktów może być tylko przesłanką, ale nie treścią wyroku. Jeżeli jednak ustalenie faktu mającego charakter prawotwórczy może być równoznaczne z ustaleniem istnienia lub nieistnienia prawa albo stosunku prawnego, należy uznać żądanie ustalenia faktu za dopuszczalne, zmierza ono bowiem w istocie do ustalenia prawa lub stosunku prawnego (zob. orz. SN z 8.10.1952 r., C 1514/52, PiP 1953, Nr 8-9, s. 369).

W niniejszej sprawie powód pouczony o treści przepisu art. 189 k.p.c. wskazał, iż żądanie ustalenia faktu, że uszczelki były sprężyste ma znaczenie dla dalszego postępowania w sprawie odszkodowania i uznania winy powoda. Powód nie wykazał by żądanie ustalenia faktów co do zabezpieczenia transportowanych profili okiennych splotem nowych, błyszczących uszczelki okiennych, w związku z czym nie spodziewał się takiego efektu i związanego z nim skutku lub „wyjaśnienie” niespornych dat zatwierdzenia protokołu powypadkowego przez pracodawcę i zapoznania się z protokołem przez powoda, miało charakter prawotwórczy.

W ocenie sądu po stronie powodowej nie przysługuje interes prawny w zgłoszonym przez powoda żądaniu sprostowania protokołu powypadkowego zatwierdzonego 19.12.2016 r.

Powództwo o ustalenie (art. 189 KPC) nie może skutecznie zmierzać do ustalenia faktów niemających prawotwórczego charakteru (wyr. SN z 17.12.1997 r., I PKN 434/97, OSNAP 1998, Nr 21, poz. 627).

Powództwo o ustalenie nie może też zmierzać też do uzyskania dowodów, które miałyby być wykorzystane w innym postępowaniu (wyr. SN z 23.2.1999 r., I PKN 597/98, OSNP 2000, Nr 8, poz. 301).

W ujęciu ustawy z 30.10.2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. Nr 199, poz. 1673 ze zm.), istotnymi elementami wypadku przy pracy jest więc nagłość zdarzenia, przyczyna zewnętrzna, szkoda na osobie oraz związek z pracą. Podstawą ewentualnej odmowy wypłaty przez zakład ubezpieczeń społecznych odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy może być nie uznanie zdarzenia za wypadek przy pracy lub ustalenie, że wyłączną przyczyną wypadku było naruszenie przez powoda przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub w skutek rażącego niedbalstwa oraz stwierdzenie u pracownika stanu nietrzeźwości albo użycia przez poszkodowanego środków odurzających lub substancji psychotropowych przyczyniających w znacznym stopniu do powstania wypadku przy pracy.

W sprawie bezsporne jest, iż pracodawca uznał zdarzenie z 4.08.2016 r. za wypadek przy pracy i nie stwierdził by wyłączną przyczyną wypadku było naruszenie przez powoda przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub w skutek rażącego niedbalstwa. Pracodawca nie stwierdził też występowania u powoda stanu nietrzeźwości albo użycia przez poszkodowanego środków odurzających lub substancji psychotropowych przyczyniających w znacznym stopniu do powstania wypadku przy pracy. Zatem wskazane przez powoda okoliczności faktyczne wypadku nie mają wpływu na prawo powoda do świadczeń wypadkowych z ubezpieczenia społecznego.

Sprostowanie protokołu powypadkowego nie może też zmierzać do uzyskania dowodów, które powód miałby wykorzystać w przyszłym postępowaniu przeciwko pracodawcy o roszczenia uzupełniające, broniąc się od ewentualnie podniesionego w przyszłości przez pozwanego zarzutu przyczynienia się powoda do wypadku przy pracy, jego współwiny.

Z uwagi na powyższe argumenty sąd na podstawie art. 189 k.p.c. oddalił powództwo z braku interesu prawnego.

O kosztach procesu sąd orzekł stosownie do treści 98 k.p.c. i § 9 ust. 1 pkt. 3 w rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804), zasadzając od powoda na rzecz pozwanego kwotę 120 zł tytułem kosztów procesu.